

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Masarykova cesta 16, 1000 Ljubljana

T: 01 400 52 00
F: 01 400 53 21

Izdajatelj: sigov-ca Ref. št. dokumenta: 001-107/2016/3
Številka certifikata: ac 98 01 72 Čas podpisa: 07:42, 17.10.2016
Potek veljavnosti: 13.05.2020 Podpisnik: Maja Makovec Brenčič

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE
Šubičeva 4
1000 LJUBLJANA

Dr. Milan Brglez
PREDSEDNIK

REPUBLIKA SLOVENIJA - DRŽAVNI ZBOR	
Prejeto:	17-10-2016
Štira:	020-07/16-1035/3
Povezava:	411-10/16-16
EPA:	EU:
Sign. zn.:	
Kratica:	

Številka: 001-107/2016/3
Datum: 17.10.2016

ZADEVA: **Odgovor na pisno poslansko vprašanje**
ZVEZA: **Vaš dopis št. 020-07/16-1035/2 z dne 25.8.2016**

Spoštovani!

V nadaljevanju vam pošiljamo odgovor na pisno poslansko vprašanje, poslanca Državnega zbora Tomaža Lisca, v zvezi z diskriminatornim in protiustavnim financiranjem zasebnih osnovnih šol.

S spoštovanjem,

Dr. Maja Makovec Brenčič
MINISTRICA

Vročiti:

- Naslovniku – gp@dz-rs.si – po elektronski pošti

Odgovor ministrice za izobraževanje, znanost in šport na pisno poslansko vprašanje Tomaža Lisca

Poslanec Državnega zbora Republike Slovenije, Tomaž Liseč, je na ministrico za izobraževanje, znanost in šport, dr. Majo Makovec Brenčič, naslovil vprašanje v zvezi z diskriminatornim in protiučavnim financiranjem zasebnih osnovnih šol.

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport odgovarja:

Ureditev zasebnega šolstva temelji na podlagi 54. in 57. člena Ustave Republike Slovenije in je bilo prvič zakonsko urejeno leta 1996. Pri urejanju zasebnega šolstva so bila upoštevana tudi določila Splošne deklaracije o človekovih pravicah, ki v 26. členu zagotavlja, da imajo starši »pravico do izbire vrste izobrazbe za svoje otroke« ter Konvencije o otrokovih pravicah, ki zasebne šole dodatno opredeljuje v dodatku k 29. členu. Pri tem je pomembno opozorilo, da te določbe »ni dovoljeno razlagati tako, kot da bi posameznikom in organom kršila pravico ustanavljanja in upravljanja izobraževalnih ustanov.« Podobno opredelitev pozna slovenska ustava, ki v 54. členu določa: »Starši imajo pravico in dolžnost vzdrževati, izobraževati in vzgajati svoje otroke. Ta pravica in dolžnost se staršem lahko odvzame ali omeji samo iz razlogov, ki jih zaradi varovanja otrokovih koristi določa zakon.«, v 57. členu pa »Izobraževanje je svobodno.«.

Umestitev zasebnega šolstva in vrtcev je bila z zakonodajo iz leta 1996 izvedena tako, da so bili vrtci in zasebne šole deležni javne finančne podpore v višini 85 % sredstev, ki so jih za plače in materialne stroške na učenca oziroma dijaka dobile javne šole, če so pridobili javno veljavnost svojih programov in izpolnili še nekatere druge pogoje, povezane z zagotavljanjem pogojev (prostor, oprema) ter programskim izvajanjem (minimalno število oddelkov, vpliv na javno mrežo šol). V praksi se je pokazalo, da nekateri programi, predvsem tisti s posebnimi pedagoškimi načeli, težko zagotavljajo tako določen minimalni obseg vpisa, kar je vodilo k spremembi ZOFVI, s katero so bili ti pogoji črtani.

Z zakonodajo iz leta 1996 je bil urejen tudi položaj zasebnih šol, ki so na področju Slovenije obstajale pred uveljavitvijo zakona. Po sprejetju nove zakonodaje je bilo na novo ustanovljeno večje število zasebnih vrtcev, tri osnovne šole ter tri srednje šole.

Odras povečanega zanimanja za urejanje tega področja so tudi številne mednarodne študije, ki so nastale v zadnjih desetih letih. Številne od teh povzema študija OECD (2012), *Public and Private Schools: How Management and Funding Relate to their Socio-economic Profile*, PISA, OECD Publishing, Paris, <http://dx.doi.org/10.1787/9789264175006-en>. Študija opozarja na spremembe družbenega okolja ter na številne dimenzije, ki jih je treba upoštevati pri analiziranju obravnavanega področja. Pri tem opozarja na nujnost upoštevanja tradicije in razvoja posameznih šolskih sistemov, na različne dejavnike, ki vplivajo na umestitev zasebnega šolstva v nacionalne izobraževalne sisteme, pa tudi na opredelitev zasebnega šolstva. Tako navedena študija kot tudi študija OECD (2014) - "How do public and private schools differ?" (Vir: Education at a Glance 2014: Highlights, OECD Publishing, Paris. DOI: http://dx.doi.org/10.1787/eag_highlights-2014-20-en) se ukvarjata s širšimi vidiki in vprašanji umeščanja zasebnega šolstva, dostopnosti izobraževanja, kakovosti, pravice do izbire, primerljivosti). Na podobne premisleke opozarjajo avtorji poglavja o zasebnem šolstvu v Beli knjigi o vzgoji in izobraževanju (2011) http://www.belaknjiga2011.si/pdf/bela_knjiga_2011.pdf.

Iz navedenih virov izhajajo opozorila v zvezi s premisleki po celovitem urejanju vprašanih zasebnega šolstva predvsem v luči družbenih sprememb in procesov, s katerimi smo soočeni.

Na vse navedeno je bilo opozorjeno v stališču Vlade Republike Slovenije, ki je ravno zato predlagala, da je potrebno zaradi zgoraj navedenih razlogov, ob siceršnjem vprašanju financiranja obstoječih zasebnih šol, urediti tudi druge elemente v zvezi z delovanjem novoustanovljenih zasebnih šol kot so: sprejemanje programov, izpolnjevanje in zagotavljanje kakovosti pri izvajanju programov, vpis v razvid ter zagotavljanje kadrovskih in materialnih pogojev.

Na osnovi navedenih stališč je ministrstvo je tako, ko smo že večkrat odgovorili, pripravilo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja s katerim je upoštevalo zgoraj navedena dejstva. Na portalu e-demokracija je bilo besedilo objavljeno že 15. aprila 2016.

Na pripravljen predlog so na e-demokracijo, pa tudi na ministrstvo, prispeli številni, tudi povsem nasprotujoči si komentarji (prek 30 samo na portal e-demokracija). Kar nedvoumno dokazuje, da so vprašanja povezana z urejanjem zasebnega šolstva številna in kompleksna, predvsem pa da jih ni mogoče reševati parcialno samo z spreminjanjem enega člena. ....

Predstavljen predlog je tako posegel na področje priznavanja javnoveljavnosti, spremljanja kakovosti in financiranja.

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport in Vlada RS je pri urejanju teh vprašanj sledilo vodilom v Ustavi RS, Splošni deklaraciji o človekovih pravicah in Konvenciji o otrokovih pravicah, v Republiki Sloveniji, ki temeljo na razumevanju zasebnih šol kot šol, ki bogatijo šolski prostor. Programi zasebnih šol po navedenem konceptu predstavljajo dodatno izbirnost, vsebinsko bogatitev in raznolikost ter programsko dopolnitev šolskega prostora. Pri tem je bilo stališče Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport in Vlade RS vedno nedvoumno, in sicer da so zasebne šole, ki delujejo v Republiki Sloveniji in so pridobile javno veljavnost, s svojimi rezultati dokazale, da vzgojno-izobraževalno delo izvajajo kakovostno. Jasnejša ureditev navedenih vprašanj je potrebna v primerih nastajanja novih šol. Da je potrebno tovrstna vprašanja urediti celovito in transparentno, opozarjajo tudi nedavne izkušnje drugih držav.

Zakonska ureditev položaja zasebnih šol bo veljala za vse zasebne šole enako. Razlike med zasebnimi šolami se pojavljajo samo v procesu pridobivanja javneveljavnosti programov saj ZOFVI v 17. Členu predvideva, da je postopek različen v kolikor gre za programe z enakovrednim izobrazbenim standardom oziroma programe, ki sledijo posebnim pedagoškim načelom in se zato ugotavlja le zagotavljanje minimalnih standardov znanja. V tem primeru – torej če gre za programe, ki se izvajajo po posebnih pedagoških načelih – izvajalcem programa tudi ni treba slediti veljavnim določilom o usposobljenosti izvajalcev programa t.j. strokovnih delavcev.

Ministrstvo bo predlog spremembe zakona o organizaciji in financiranju, ki se nanaša na ureditev zasebnih šol posredovalo v postopek v mesecu novembru 2016.